

Ermənistan silahlı qüvvələrinin azərbaycanlı əsirlərə işgəncə verməsi ilə bağlı sübutlar məhkəmədə nümayiş etdirilib

Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzü nəticəsində sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, müharibə cinayətləri, o cümlədən təcavüzkar müharibənin hazırlanması və aparılması, soyqırımı, müharibə qanunlarını və qaydalarını pozma, habelə terrorçuluq, terrorçuluğu maliyyələşdirmə, hakimiyyəti zorla ələ keçirmə, onu zorla saxlama və digər çoxsaylı cinayətlər törətməkdə təqsirləndirilən Ermənistan Respublikasının vətəndaşları Arayik Harutyunyan, Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, Davit İsxanyan, David Babayan, Levon Mnatsakanyan və digərlərinin barəsində olan cinayət işləri üzrə açıq məhkəmə prosesinin baxış iclası oktyabrın 10-da davam etdirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakı Hərbi Məhkəməsinə hakimlər Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə, Camal Ramazanovdan və Anar Rzayevdən ibarət tərkibdə (ehtiyat hakim Günel Səmədova) keçirilən məhkəmə iclasında təqsirləndirilən şəxslərin hər biri bildikləri dildə tərcüməçi, həmçinin müdafiələri üçün vəkillərlə təmin olunub.

İclasda təqsirləndirilən şəxslər, onların müdafiəçiləri, zərərçəkmiş şəxslərin bir qismi, onların hüquqi varisləri və nümayəndələri, həmçinin dövlət ittihamını müdafiə edən prokurorlar iştirak ediblər.

Hakim Z.Ağayev məhkəməyə yeni sənədlərin daxil olduğunu elan edib. Bildirib ki, 340 nəfər zərərçəkmiş məhkəməyə ərizə ilə müraciət edərək məhkəmə prosesində iştirak edə bilməyəcəklərini, ibtidai istintaqa ifadələrinin tədqiq edilməsinə etiraz edən olmayıb.

Məhkəmə prosesində Azərbaycana qarşı törədilmiş cinayət hadisələrinə dair ümumi faktlar və dövlət qurumlarından Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazilərinə hücumları nəticəsində həlak olmuş, itkin düşmüş şəxslərlə, habelə inzibati binalara, yaşayış evlərinə, ekologiyaya, dini və mədəniyyət abidələrinə və s. dəymiş ziyanla bağlı daxil olmuş statistik məlumatlar açıqlanıb.

Elan olunan sənədlərə Azərbaycanın müxtəlif nazirlik, komitə, agentlik, rayon və şəhər icra hakimiyyətlərindən və sair qurumlarından daxil olmuş məlumatlar daxildir.

İş materiallarına əlavə edilmiş sənədlərdən görünür ki, 2020-ci il oktyabrın 4-də Ermənistanda Azərbaycanın mülki əhalisi arasında təşviş yaratmaq məqsədilə Gəncənin atəşə tutulması ilə bağlı qərar qəbul edilib. Ermənistanın beynəlxalq qınağa məruz qalması üçün həmin vaxt müdafiə naziri David Tonoyanın tövsiyəsi ilə qondarma rejimin "rəhbəri" Arayik Harutyunyan guya Gəncənin Ermənistan ərazisindən deyil, məhz onun əmri

ilə Qarabağ ərazisindən vurulması ilə bağlı bəyanatla çıxış edib. Qeyd olunan çıxış "Yutub" sosial şəbəkəsində də yerləşdirilib.

Arayik Harutyunyan 2021-ci il fevralın 16-da Rusiya sülhməramlı kontingentinin nümayəndələri ilə görüşü zamanı fevralın 17-də 13-18 nəfər azərbaycanlının cəsədinin təhvil verilməyini, istehza ilə "həmin cəsədlərin təhvil verilməsinin Xocalı soyqırımından sonra Azərbaycana hədiyyə olduğunu" bildirməklə təqdim edib.

Bundan başqa, A.Harutyunyan Ermənistan hərbiçiləri tərəfindən 1992-ci ilin fevral-mart aylarında azərbaycanlı xüsusi təyinatlı milis əməkdaşlarının divar qarşısında düzürülərək güllələnməsi barədə fikir söyləyib.

Həmin sənədə əsasən, Arayik Harutyunyan 2022-ci il avqustun 5-də Laçın rayonunun Sarıbəbə kəndi ərazisində həlak olmuş Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin müddətli həqiqi hərbi qulluqçularının üzərinə qaya parçasını Ermənistan hərbiçilərinin qəsdən yuvarladığı barədə məlumata malik olması da öz əksini tapıb.

Başqa sənədə əsasən, 7 nəfər təqsirləndirilən şəxs - Arkadi Qukasyan, Bako Sahakyan, Arayik Harutyunyan, Levon Mnatsakanyan, David Babayan, Davit İsxanyan, David Manukyan barəsində məlumatları, yəni anket məlumatları, təhsil, qondarma qurumda tutduqları "vəzifələri", 90-cı illərin əvvəllərindən qondarma qurumun qanunsuz fəaliyyətində rolu, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində, 2020-ci ildə 44 günlük müharibədə iştirakları və sair kimi məlumatlar öz əksini tapıb.

Qeyd olunan məlumatların təhlili əsasında müəyyən edilib ki, adları çəkilən 7 nəfər təqsirləndirilən şəxs bu və ya digər üsullarla və müxtəlif vaxtlarda Azərbaycan Respublikasının suveren ərazilərinin Ermənistan Respublikası tərəfindən işğal altında zorla saxlanması, bu istiqamətlərdə çıxışlar edib, erməni xalqını daima Azərbaycan xalqına qarşı qoymaqla nifrət hissələrini aşılayıblar.

Digər sənədə əsasən müəyyənləşdirilib ki, Azər-

baycanın vaxtilə Ermənistan silahlı qüvvələrinin işğalı altında olan ərazilərində qondarma qurumun maliyyələşdirilməsi Ermənistan tərəfindən həyata keçirilib.

Elan edilmiş sənədlərə əsasən, Ermənistan Respublikası 05.07.2019-cu il və 26.06.2020-ci il tarixli müqavilələr əsasında Rusiya Federasiyasından tank-əleyhinə 2 ədəd raket alıb. Qeyd olunan raketlərin Ermənistanla bağlanmış müqavilə əsasında alınmasına baxmayaraq, həmin qurğuların Azərbaycanın həmin vaxt işğal altında olan suveren ərazisində tapılması silahların bilavasitə həmin ölkədən, yəni Ermənistandan gətirildiyini bir daha təsdiq edir.

Bundan başqa qeyd edilib ki, ərazilərimiz işğaldan azad edildikdən sonra orada çoxsaylı silah-sursat və digər qurğular aşkar edilib. Həmin silahlar içərisində iriçaplı silahlarla yanaşı, tank, top və digər bu kimi döyüş təyinatlı avadanlıqlar olub.

Digər sənədə əsasən, "Yutub"-da yer almış və cinayət işinin materiallarına əlavə edilmiş videomateriallardan görünür ki, döyüş səhnələri real olaraq qeydə alınıb, görüntülər zamanı müxtəlif zirehli texnikalarla, hərbi palıtlı şəxslər müxtəlif silahlarla müxtəlif istiqamətlərdə atəşlər açıb.

Növbəti kadrlarda Birinci Qarabağ müharibəsində müxtəlif sayda hərbi geyimli azərbaycanlının qətlə yetirilərək öldürüldüyü, torpaq üzərində cansız cəsədlərinin qaldığı görünür.

Daha sonra kadrlarda Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbiçiləri tərəfindən azərbaycanlı hərbiçinin əsir olaraq saxlanıldığı görünür. Əsir götürülmüş şəxsə zor tətbiq edilir, onunla pis rəftar olunur və ona müxtəlif formada zorakılıq göstərilir. Videoda həmçinin əsirin sifət nəhiyyəsinin sağ tərəfindən qan axdığı müşahidə olunur.

Daha sonra kadrlarda görünür ki, viran qoyulmuş ərazimizdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbiçiləri talançılıqla məşğul olur.

Növbəti kadrlarda əsir götürülmüş Azərbaycan əsgərləri yer alıb. Əsirlərin sifət nəhiyyələrində müxtəlif xəsarətlərin olması açıq-aydın görünür.

Məhkəmə prosesi oktyabrın 13-də davam etdiriləcək.

Qeyd edək ki, Ermənistan dövlətinin, onun dövlət qurumlarının vəzifəli şəxslərinin, hərbi qüvvələrinin və qanunsuz silahlı birləşmələrin bilavasitə rəhbərliyi və iştirakı, şifahi-yazılı qaydada verdiyi tapşırıq, göstəriş və təlimatları, maddi, texniki, şəxsi heyətlə verdiyi dəstəyi, mərkəzi qaydada idarəçiliyi əsasında, eləcə də ciddi nəzarəti altında Azər-

baycan ərazisində daxili və beynəlxalq hüquq normalarına zidd şəkildə, Azərbaycana hərbi təcavüz etmək məqsədilə yaradılmış, həmçinin Köçəryan Robert Sedrakı, Sarkisyan Serj Azati, Manukyan Vazgen Mikaeli, Sarkisyan Vazgen Zaveni, Babayan Samvel Andraniki, Balasanyan Vitali Mikaeli, Balayan Zori Hayki, Ohanyan Seyran Muşeqi, Qaramyan Arşavir Surenoviç, Melkonyan Monte Çarlz və digərlərinin rəhbərliyi, bilavasitə və dolaylı iştirakları ilə Ermənistan dövləti, o cümlədən sözügedən cinayətkar birlik tərəfindən aparılan təcavüzkar müharibənin gedişində törədilmiş çoxsaylı cinayət faktlarına dair cinayət işi üzrə 15 təqsirləndirilən şəxs ittiham edilir.

Həmin şəxslər, yəni Harutyunyan Arayik Vladimiri, Qukasyan Arkadi Arşaviri, Sahakyan Bako Sahaki, İsxanyan Davit Rubeni, Manukyan David Azatini, Babayan David Klimi, Mnatsakanyan Levon Henriko- viç, Beqlaryan Vasili İvani, Qazaryan Erik Roberti, Allahverdiyən Davit Nelsoni, Stepanyan Qurgen Homeri, Balayan Levon Romiki, Babayan Madat Arakeloviç, Martirosyan Qarik Qriqori, Paşayan Melikset Vladimiri Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 100 (təcavüzkar müharibəni planlaşdırma, hazırlama, başlama və aparma), 102 (beynəlxalq müdafiədən istifadə edən şəxslərə və ya təşkilatlara hücum etmə), 103 (soyqırımı), 105 (əhalini məhv etmə), 106 (köləlik), 107 (əhalini deportasiya etmə və ya məcburi köçürmə), 109 (təqib), 110 (insanları zorakılıqla yoxa çıxarma), 112 (beynəlxalq hüquq normalarına zidd azadlıqdan məhrum etmə), 113 (işgəncə), 114 (muzdluluq), 115 (müharibə qanunlarını və adətlərini pozma), 116 (silahlı münafişə zamanı beynəlxalq humanitar hüquq normalarını pozma), 118 (hərbi soyğunçuluq), 120 (qəsdən adam öldürmə), 192 (qanunsuz sahibkarlıq), 214 (terrorçuluq), 214-1 (terrorçuluğu maliyyələşdirmə), 218 (cinayətkar birlik (təşkilat) yaratma), 228 (qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, satma, saxlama, daşıma və gözdirmə), 270-1 (aviasiya təhlükəsizliyinə təhdid yaradan əməllər), 277 (dövlət xadiminin və ya ictimai xadimin həyatına sui-qəsd etmə), 278 (hakimiyyəti zorla ələ keçirmə və onu zorla saxlama, dövlətin konstitusiyaya quruluşunu zorla dəyişdirmə), 279-cu (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələri və qrupları yaratma) və digər maddələri ilə ittiham olunurlar.